

Abonamente:
un an . 780 Lei
1/2 an . 390 Lei
1/4 an . 195 Lei

Tribuna Nouă

Lei ex.

ZIAR POLITIC NATIONAL
Apără zilnic la orele 5 dimineață

REDACTIA SI
ADMINISTRATIA :
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
N-rul Telefonului 337.

INSERTII
se primește după tarif în
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

3 Lei ex.

Conferința economică

Arad, 28 Mai

ridică este în contradicție cu situația rezultată din reciproca înglobare în datorii a principalelor state. Totuși d. Leaf încă nu e partizanul convins al avantajilor sau chiar a posibilităței concurenței europene față de America. El este partizan al înțelegerilor directe între producători și a declarat că metoda Camerei de comerț internațională ar fi să apeleze la personalitățile cele mai versate în afaceri pentru rezolvarea problemelor economice.

Mai presus de toate — a adăugat d. Leaf — instituția de comerț internațional va căuta să lupte contra amestecului politicii în rezolvarea acestei vaste chestiuni.

Va reuși oare conferința ce se pregătește, să se mențină pe acest teren idealist?

Presa germană răspunde negativ de acum, foarte categoric.

„Spicul nou” pe care îl așteaptă „Manchester Guardian”, în noua conferință, îl desminte „Bergwerkzeitung”, care declară că situația grea de care suferă Europa, nu are decât o sigură cauză: politică. Fără împărțirea politică și vamală a cărui origine trebuie căutată în tratatul dela Versailles, este pentru ziarul german, isvorul tuturor crizelor actuale. Iată dar că răspunderea este aruncată asupra Franței care e pentru menținerea ordinei stabilită la Versailles și care se opune la alipirea Austriei de Reich. Dar de sărăcău că războiul e cauza adeverătă și că cine a provocat războiul are o parte de răspundere, germanii imediat ar striga că a trădat „spiritul dela Locarno”.

Sforțările pentru apărarea monetelor franceze

Paris. — Cabinetul a hotărât să intensifice acțiunea sa împotriva unor noi propagande, susceptibile de a produce turbură în opinia publică și a influența în mod supărător piața valorilor și a devizelor.

Paris. — În cursul ședinței de eri, a congresului socialist din Clermont Ferrand, Gaston Levy a expus chestiunea finanță și a subliniat necesitatea pentru clasa muncitoare, a stabilității economice. A apelat la unionea socială să salveze finanțele Franței.

Paul Faure, secretarul general al partidului a declarat: „Vom face opozitie, însă nu sistematic, nemai e nevoie de cartel și de sprijin, însă trebuie să ajutăm guvernul democratic pentru a împiedica triumful reactionarilor”.

Oratorul a terminat astfel: „Vom o mojuse comună, care ar implica — dacă nu chiar veștejura actelor de indisciplina din trecut — cel puțin asigurarea că nu vor mai fi tolerate.

Discuționarea generală a fost închelată. S-a numit o comisiune de 21 membri care va stabili în unanimitate textul rezoluției.

D-I Lloyd George și greva generală din Anglia

Londra, (Radar). — Asquith, șeful partidului liberal a adresat o scrisoare lui Lloyd George în care îl împușcă atitudinea sa din timpul grevei generale și articolele pessimiste pe care le-a scris pentru prese americană. În răspunsul său, Lloyd George și-a justificat atitudinea și a declarat că articoul scris de dânsul a fost denaturat. A adăugat că este gata să se întâlnesc cu colegii săi pentru a discuta situația.

NOTE Poveste cu fâlc

Arad, 28 Mai

Căți ani vor fi fiind de atunci, nu se stie. Se povestea că un vestit împărat din China, care mai mare era pământul asiatic, se găsea odată în mare lipsă de bani. Leda cea mare a vîstieriei, era aproape goală.

Împăratul, ce să facă? Cheamă înălță pe ministru său de finanțe. Nu mai rămâne vorbă că acesta veni numai săcăsă.

„Te am chemat, zise împăratul, să faci ce-i săi, să-i termen de 30 zile să-mi inchipui 500.000 taeli. În dacă nu vei izbiți să ai acști bani la timp, te voi goni ca pe un netrebnic”.

Ministrul pleacă îngăduind cum și ce să facă, să însă pe placul împăratului.

Cunoșându-se și bine supușii și obiceiurile, nu i-a fost greu să găsească calca pe care să scoată banii trebutori.

A doua zi, deoarece să se xidească două puncte peste râul ce curge prin oraș; una mai proastă și mai din topor, iar a doua, alături de asta, mai frumoasă și mai galantă, cum să arăze. Pretul de traversare la cina dinăuntru, un tael, la o două de 50 de taeli. Săraci și cei îmbogățiti pe cale cintărită, — cam puțini în număr, treceau pe puncte cu un tael; însă toți chinezii bogăți prin lingurici și învățării necinstitute, furnizorii și antreprenorii, cucoanele și toți cei luxoși, treceau pe puncte cu 50 taeli, aruncând plată cu nepăsare.

Ministrul avea grija să-si însemne cu numele pe toti cei care treceau pe puncte cea scumpă, având de unde să arunce bani de prisos. Îl puse înălță la niște dări străpuse și împăratul avea nu numai 500.000, ci de zece ori sume de 500.000 taeli.

N-ar fi bine oare să încerce tot cam așa ceva și Ministrul nostru de finanțe, — lipsit și el de bani, ca acel chinez?

Ce se va discuta la conferința Micii Înțelegeri a presei

Ziarul „Politica” din Belgrad publică următoarele:

Cu prilejul convocării conferinței comitetelor naționale al P. E. P. a hotărât convoca conferințe ziaristilor care au aderat la organizația presei a Micii Înțelegeri. La această conferință se va examina activitatea comitetelor naționale ale presei și se va lucea în vedere intensificarea relațiilor cultură, economică și politică între popoarele Micii Înțelegeri. În această direcție, comitetele naționale de presă au realizat succese destul de remarcabile. Datorită vizitelor reciproce ale ziaristilor, precum și în baza celorlalte relații, s'a putut menține și se deveță opiniile publică a tărilor înțelese cu privire la interesele culturale și situația politică generală a tărilor Micii Înțelegeri.

Comitetele naționale au rezolvat în mod practic chestiunea vizitelor reciproce. Căzând de acord asupra chestiunii călătoriei grăuite a ziaristilor profesioniști pe căile ferate ale statelor Micii Înțelegeri.

FOTO LUMEA NOASTRA

Moartea pinilor nobili

de ALFREDO PANZINI

„Copiii mei, uități-vă cu luare amioane la acești pini, căci într'al an n' o să i mai vedetă.”

Aceasta e păduricea de pini nobili care se înalță de alungul căii ferate (calea ferată), înainte cu opt-petrecere ani, când fu pusă pe acest litoral — desert pe atunci — spiniță înălță pădurea piniilor nobili; iar pini, de căte ori ajung aci vaporii, par a primi, cu teamă și curiositate, morostrul de foc din înălțime umbrelor lor de verdeță, și dacă n'ar avea rădăcini, ar fugi. Cățiva dintre acești pini s'au deslipit de cesta frântorilor lor ca și când ar căsa în undele mării).

Îmi place să merg de-alungul liniei înălțării copilașii mei, spre acea pădure. Ei primește cu drag să visă, și înălțării ei vor săzâni de sună, care ascund și ocrătesc lăsăruri migdale de coconară, dulce și mărunți.

Această pădure era ca o sală mare care avea boltă de smarald, și era susținută de sute de columne fusite, care păreau de metal brun.

Soarele se juca înălțării și se distra prinindu-și frescele sale de aur: dimineață, de plină, ne dădea o încondeiere de frumosă?

De ce nu se dezvoltă Radiofonia în România?

Arad, 28 Maiu.

Ne-am ocupat în mai multe rânduri în coloanele ziarului nostru de chestiunea Radiofonia la noi în țară. Ne-am ocupat cu dezvoltarea acestei minunate invantări dând ceteve amănunte tehnice pe înțelesul tuturor.

Cel mai amărăt stat din lumea mare își urează astăzi postul său de difuziune, numai la noi lipsește o stație pentru a transmite prin undele misterioase muzica noastră, arătând străinătății cultură noastră, de care cultură se vorbește atât de mult prin toate pările țării noastre.

Fostul guvern a înțeles problema și importanța radiofoniei și pentruță această inventie să poată fi răspândită că mai mult în țara noastră, a făcut legă radiofoniei, dând prin ea posibilitate orii căruia cetățean român să se bucură de avantajile ce le acordă un post de recepție radiofonic. Legă a să făcut și legă intrând odină în viitor să crezut că noi, cetățenii ai unei țări moderne și cu o cultură dezvoltată, vom putea face tot ce făcă cetățenii străinătății.

Ne-am îngelașă înălță amar. Sau găsit mulți domini comandanți de corpuș de armată, cări au tras pește: proiectul guvernului și au modificat legă radiofoniei, lăudând un creioș colorat și trăgând o linie paralelă cu frontieră diaspore Ungariei și Jugoslaviei pe o adâncime de 30 Km. zicând, că în această zonă nu se admite sămănuți instalarea posturilor de recepție, deoarece aceste sunt periculoase pentru interesul siguranței statului. Subliniem cuvântul periculos întrebuită de Comandanțamentele noastre militare.

Ca să luminoșă înălță chestiunea publicului să permitem înălță, că întreg pericolul sămănuț de ermașă, nu cete altceva, decât predilecții irezistibile ale preoților reformaști cări din Biserica reformată din Budapesta transmit conferințe cu boala la adresa României. Aceasta transmite se face în fiecare Dumineacă și sărbătoare dela ora 11 a.m. și durează 40 de minute.

A cum, ce ecă întâmplă? Direcționea Radio Comunicării pentru etate-nu din zona de 30 km. nu acordă autorizații de instalare nimănui, nici chiar românilor. Motivul este, că S. garanță respectivă aprobă cererea, însă nu aprobă Comandanțatul Corpului VII, armăa din Sibiu. Subsemnatul ca specialist în Radiofonică, pot documenta oricărui comandanță militară, că în această zonă neutră să găsească astăzi mai multe mii de aparate de recepție, natural instalate de amatori de muzică în mod clandestin, cări asupra dăcă doresc tot ce se predă din Budașteia o oră într-o săptămână. Intreb acum mult stimulul Comandanțament, care așteptă de instalări clandestine, nu pricină săguranță statului? Dacă însă sărăcă da autorizațiuni, fiecare amator nu ar riscă să

— a se vedea, că noi de aici nu suntem români destul de buni).

In străinătate la fiecare țară numărul abonaților este mai sus de 1-2 milioane. Când vom avea noi măcar unăsătă de mii?

Această mulțime teroristică a culturii trebuie sălătării imediat și ne adresăm stăpânirii de astăzi să ia imediat măsurile necesare, că să nu mai fim de răsuflul vecinilor noștri și întregelui Europe.

Ing. S. Popa.

Voi, copiii, vă întoarcere, încărcăți de pradă și nu vă gândiți să spuneti nobilișori și: „multumesc!“ Cel mai micuț dintru voi căt e de așdemătate sub sovra proprietății sale de curcuruzi! De duă ori a căzut sub povara proprietății sale; iar pinii zâmbeau cu un murmur lin-

Si seara, la întoarcere, o-i, grăbilele înălțării ale curcuruzilor de pe jărate! Curcuruz încep să plângă, apoi își exhalează mireasme, cu care îi hrănit pământul; capulele pocnet, se crapă, se deschid și își miezul coconștelor. Acuma vine la rând ciocanul: mânile se murdresc. Dar nu există copil căruia să-l fie frică să-si murdrească mânile. Coconarele sunt încredințate doicei: pe urmă fac aliață cu un pic de zăhră și de albus de ou și găte măncărăci, dulce, albi și tinere, de care sătăriți o-hii și sufletele.

Voi, scumpi copilări, nu vă gândiți mai departe, cănd aduviți curcuruzii.

În fond și ea, la ce mă găndeam mai demult, cănd treceam dealulugul liniei?

Si eu mă găndeam la un fruct de o dulceță nesfârșită și cu mult mai bine pecețuit decât oricărere coconară salănumită curcuruzul! N-a trecut pe aici, prin această pădure, micul meu sfînx, cu picioarele desculțe?

O, cei buni mă laudă cănd mă văd înălțării ale curcuruzilor de pe jărate!

Si eu să laude și tac. Da, aşa-i, ou mă plimb cu acești copii din datorie profesională; dar și pentru că — nu și cum

Rezultatele totale ale alegerilor din țara întreagă

Rezultatele generale ale alegerilor de Cameră din toate județele țării, comunicate până acum presei de ministerul de interne, — în afară de județele Botoșani, Ilfov și Lipșica (Chișinău), sunt următoarele:

In Vechiul Regat

Au votat în total 1.033.624 alegători, din cari au obținut:

Partidul poporului 623.425 voturi, partidul liberal 119.397 voturi, național-țărăniști 243.167, Liga creștină 38.418, socialistii 4017, comuniștii 2253 și Uniunea cetățenească 2952.

Național-țărăniștii au obținut majoritatea absolută în județele Muscel, Prahova și Tulcea, din totalul de 34 județe.

In Basarabia

Au votat în total 300.935 alegători și au obținut: partidul poporului 180.688 voturi; partidul liberal 21.043; național-țărăniști 93.307; Liga creștină 5.624; Uniunea cetățenească 273.

Național-țărăniștii au obținut majoritatea absolută numai în județul Cahul, adică 7 județe din 23.

In Ardeal și Banat

Au votat în total 844.193 alegători, din cari au obținut: part. popor. 380.511, part. liberal 28.109, național-țărăniști 341.541, Liga creștină 41.834, socialistii 17.291, comuniștii 25.908.

Național-țărăniștii au obținut majoritatea absolută în județele Alba, Cluj, Făgăraș, Hunedoara, Maramureș, Sighet și Turda, adică 7 județe din 23.

In Bucovina

Au votat în total 117.068 alegători din cari au obținut: part. poporului 50.285 voturi, part. liberal 7.714, naț.-țărăniști 29.834, Liga Creștină 14.083 și Socialistii 14.262.

In total au votat deci în întreaga țară 2.295.280 alegători (afară de cele trei județe sărate mai sus) din care guvernul a obținut 1.243.909 voturi, partidul liberal 176.263, naț.-țărăniști 707.263, Liga Creștină 100.889, Socialistii 35.570, Comuniștii 28.161 și Uniunea cetățenească 3225.

Din aceste rezultate reiese că guvernul a obținut un procent de 54,05 la sută deci este declarat, conform legii electorale partidul majoritar.

Partidele socialist, comunist și Uniunea cetățenească neîntrunind 8 la sută din totalul voturilor și neobținând niciun majoritate absolută, nu vor avea nici un mandat.

Partidul național-țărănesc obține în virtutea majorităților absolute în Muscel 2 mandate, în Prahova 4 mandate, Tulcea 2 mandate, Cahul 2 mandate, Cluj 3 mandate, Făgăraș 2 mandate, Hunedoara 5 mandate, Maramureș 2 mandate, Sighetul 3 mandate, Alba 3 mandate și Turda 2 mandate. În total 30 mandate, care reprezintă un total de 500.000 voturi din totalul de 700.000 voturi.

Săcând aceste 30 mandate din totalul de 387, rămâne de distribuit 357 mandate cari se împart, conform legii electorale, în modul următor: jumătate, adică 179 revin guvernului, iar din cealaltă jumătate se distribuie partidelor minoritare nu numai de mandate proporțional ca procentele pe care le au obținut din totalul general al voturilor.

Aceste procente se calculează astăzi din numărul total de voturi, voturile partidului naț.-țărănișt din județele unde li s-au atribuit mandate, adică 511.000, și voturile partidelor cari au fost suprimate de la masa electorală (partidele socialist, comunist și uniunea cetățenească).

Făcându-se aceste calcule rămân circa 1.700.000 voturi la masa electorală, la care partidul liberal vine cu 178.263 de voturi, iar partidul naț.-țărănesc cu 184.124, călătoare pentru mandatele nedistribuite.

In acest mod, procentul partidului naț.-țărănesc este 11,04 la sută, al partidului liberal 10,02, la sută și al Ligii creștine 5,04 la sută.

Astfel partidul liberal obține circa 18 mandate; partidul național-țărănesc 20 mandate, iar Liga creștină 9 mandate.

Cel mai mare cablu din lume

LONDRA. — Dacă condițiile atmosferice îi vor permite, se va urma astăzi cu așteptare celul mai mare cablu submarin din lume.

Trei mile din acest cablu care va traversa Atlanticul, până la New York (Via Newfoundland) au fost deja asezate. Lungimea totală a cablului este de 4000 mile, a fost construit la Woolwich și este destinat Societății telegrafice (Western Union). Această cablu va putea să transmită peste atlantic 500 cuvinte pe minut.

x Cinema Malul Mureșului de azi începând cel mai mare film humoristic a sezonului Logodnică schimbă în 7 acte cu Ida Vast, Uschi Elliot, Diorina Iacobin, P. Herdegg și Z. Kostner în rolurile principale.

Inceperea reprezentării se face la orele 9/4/5.

Și Budapesta se miră de concesiunile noastre față de maghiari

Partidul maghiar a organizat Luni la Salonta Miere o adunare populară monastră, în vederea căreia tot orașul a fost pavosat cu drapeluri ungurești.

Să întăripătăcă la o jumătate de kilometru de la granița Ungariei.

Zilele de la Budapesta anunță faptul cu titlu de adevărată senzație, semnalând și manifestații similare „de la granița județului Arad.

Ce cuprinde tratatul turco-persan

Constantinopol. — Zilele turcești publică următorul rezumat al tratatului încheiat între Persia și Turcia:

Convinși de necesitatea de a ne conforma cerințelor secolului și a întări legăturile dintre cele două națiuni, Turcia și Persia au încheiat următorul tratat:

I. O pace inalterabilă va domni între republica turcă și guvernul Iranului.

II. În cazul când o misiune militară ar fi îndreptată de către unul sau mulți state, în contra uneia din părți, celălalt va păstra neutralitatea.

III. O parte nu va ataca pe celălalt și nu va încheia nici un acord, cu vreunul sau mai multe alte state, susceptibil de a aduce o situație de siguranță militară, navele sau economice a uneia din cel doi semnatari.

IV. În cazul când unul sau mai multe alte state s-ar deda la vreo mișcare războinică contra uneia din cele două țări, celălalt stat semnatari se va simți dator să mențină o neutralitate armată.

V. Fiecare din cele două părți, va împiedica pe teritoriul său orice formăriuni și organizații de propagandă îndreptată contre celelalte țări.

„Femeia altuia” azi în cinema Urania. Tema filmului e luate din lumea artistică modernă. În rol principal Lyra Patty însăși va juca. Aranjarea filmului e una din cele mai bune. Reprezentările încep în orele 1/5, 6, 1/8 și 9.

Oficiul național al turismului

Ministerul sănătăței a luat următoarele decizii:

Toate societățile de turism precum și acele cari urmăresc alte scopuri, numără între secțiile lor și una de turism, fie că sunt sau nu personalități morale și juridice, au îndatorirea să se înscrive la Oficiul Național al turismului în inspectoratul general al neoclimatic.

Pentru înscris trebuie să se comunice numele și adresa societății, data înființării, sediul secțiilor secundare, căte sunt, numărul total ai membrilor înscrisi, recunoscuți ca atari de cea mai nouă adunare generală, cu arătarea datei când a avut loc.

Societățile cari, urmăresc alte scopuri, și o secție de turism, vor răspunde la întrebările privitoare la acea secție.

Înscririle trebuie să se facă în termen de o lună de la data acestei decizii. Neurmătorii vor pierde toate avantajele legii și vor suferi și sancțiunile art. 10 din lege.

Verificarea contractelor de exploatare de păduri din Ardeal și Bucovina

Ministerul de Agricultură și Domenii a hotărât verificarea contractelor de exploatare de păduri din Ardeal și Bucovina.

In acest scop a fost instituit o comisie compusă din doilă E. Pantazi, avocat, Sever Tipeiu, membru la Curtea de Casatie, B. Catargi, C. Opran, administratorul Casei Păderilor și dr. Eugen Sașau, avocat.

Comisia își va începe imediat lucrările de verificare.

Comemorarea lui Jan Kolmar, descoperitorul Americel

Varșovia, (Ceps). — În acest an se împlinesc 450 ani de la data când pe pământul Americel a călcat polonezul Jan Kolmar, care în fruntea coabierilor danezi a ajuns în anul 1476 la Labrador, astfel că el a descoperit America cu 16 ani înainte de Columb. După cum se spune Columb a ajuns în 1493 abia în Antile.

Patriarhul român la Karlsbad

Ce spune presa locală despre vizita patriarhului

Praga (Ces). — Sub titlul acesta, ziarul „Karlsbadener Beobachter” scrie:

După cum am auzit, patriarhul României Dr. Miron Cristea a sosit aci pentru cură și a deschis în casa „Auferstehung”. Patriarhul Miron Cristea este un om relativ tânăr, în vîrstă de 58 ani și e născut în Transilvania. Sub regimul unguresc el era episcop ortodox al Ungariei de Sud. După unirea Banatului și a Ardealului cu România, a fost ales în 1919, mitropolit al Bucovinei și mitropolit-primul al României.

Mai târziu sinodul biserică române a decis ridicarea acestei biserică la rangul de patriarhie, ceeace era motivat prin faptul că după unirea Transilvaniei, Bucovinei, Bucovinei și Banatului, întreaga populație ortodoxă română se găsea reunite într-o organizație unită de aproape 14 milioane de suflete. Instalarea mitropolitului Dr. Miron Cristea ca patriarh s-a făcut, ca mare pompă, anul trecut. Erau de față toți patriarhii biserică ortodoxă și reprezentanții lor. Există 1100 ani trecuți de când toți patriarhii biserică ortodoxă fusese pentru ultima oară laicata.

In urma situației politice din Europa de răsărit, mai ales după introducerea stăpânirii sovietice în Rusia și după expulzarea patriarhului greco din Constantinopol, patriarhul României este conducătorul spiritual al întregiei biserici ortodoxe. Apoi, el are cel mai mare număr de credincioși în toți patriarhii ortodocși.

In cu privire la titulatura fondului ospită, biserică română are titluri gradate pentru fiecare rang și erarhie. Creându-se rangul de patriarh, s-a făcut mai întâi propunerea să se dă acestui, după exemplul grecesc, titlul de „papa ferilei părante”, pe grecesc „Makariotatos”. S-a renunțat însă la acesta și s-a decis să se introducă un neologism

— OO —

Ultima oră

Deschiderea Parlamentului francez

PARIS. — Eri s-a deschis parlamentul francez.

După deschiderea se dinței de prim ministru Briand a cerut imediat amânarea desbaterei interpellărilor referitoare la situația valutară. Cererea lui Briand, care a fost totodată și chestiunea increderei, a fost admisă cu 330 voturi în contra 269. După aceasta a deschis Durand, ministrul de interne și a înaintat proiectul de lege relativ la reforma electorală și a cerut dezbaterea lui în ziua de Marti. Camera a respins cererea lui ministrului de interne.

Incendiare unel pădurii

BUCUREȘTI. — Din Bacău se anunță, că lângă comuna Aslău a izbucnit un incendiu la pădurea comunei, care a mistuit 15 hectare de pădure.

Alegerie pentru Senat

CLUJ. — Astăzi, la orele 7 dimineață s-a inceput alegerea de senator. Votarea continuă fără nici un incident în cele 4 circumscripții ale orașului. După toate posibilitățile votarea se va termina la orele 10 seara. Deși la Cluj a invins lista opoziției unite, partidul maghiar speră, că dl Arthur Balogh va putea intra în Senat. Până la orele 12 au votat 2000 alegători.

Deasemenea s'a desfășurat votarea și la Oradea Mare fără nici un incident, precum și din stările primite din toate părțile Ardealului se poate constata, că alegerea de senator se desfășoară într-o atmosferă cu total calm.

— OO —

INFORMAȚIUNI

Către cititori

Expoziție de pictură

Vizitați la Palatul Cultural expoziția de pictură și de vase pictate cu motive românești, a Letișiei și Stamatiad.

Expoziția rămâne deschisă până la 30 Mai, în fiecare zi între orele 10-1 dimineață și 4-8 seara.

Intrarea liberă.

Dela Camera de Comerț

Anunțăm pe Dnii membri ai Consiliului nostru de Administrație, că pentru călătorii la Cluj pentru alegerea de senatori la secțile comerciale și industriale, a Colegiului Camerelor de Comerț și Industrie națională, care circumscripție electorală a IV-a din Cluj, — am obținut un vagon special direct care va fi sătaș trenului personal, ce pleacă din Arad, Sâmbătă la ora 13, și 25 (1 și 25 minute d. z.) peste Teizei.

Camere la hotel sunt comandate. Spesele de călătorie se va suporta Camera, pentru cei călători cu acest vagon special.

Reîntoarcerea se va face pe aceeași linie cu același vagon, la ora ce se va întâlni la Cluj, după votare.

Delegații Camerelor, care va călători cu acest vagon va da celor doritori toate informațiile necesare.

Arad, la 28 Mai 1926. Camera de Comerț și Industrie din Arad.

Prelungirea permiselor CFR

Ministerul comunicăriilor a lăsat următoarea decizie:

Toate carnetele de identitate ale funcționarilor și pensionarilor publici și ale membrilor familiilor (soții și copii; minori), carnetele I. O. V., toate carnetele de identitate cu reducere pe CFR, permisele de circulație liberă anuale și temporare, permisele lăzile ale ziaristilor și toate legitimațiile de călătorie, care fusese prelungită până la 31 Mai 1926, se prelungesc până la noua dispoziție fără nici o viză.

x Cinema Malul Mureșului de azi începând cel mai mare film humoristic a

Situatia in Cehoslovacia

Praga (Ceps). — Ministrul de finante cehoslovac, dr. Englis, a făcut în Adunarea deputaților în ziua de 25 Mai, câteva importante declarații, care sunt interesante și pentru străinătate și mai ales pentru statele care se află în relații comerciale cu Cehoslovacia.

Opiniile publică locală s'a interesaț foarte mult asupra punctului de vedere al ministrului de finanțe cehoslovac în chestiunea salariilor pentru funcționarii publici precum și asupra declaratiilor în privința lucrărilor pregătitoare.

Ministrul de finanțe dr. Englis nu declară să arată că aranjarea sistemului salarialilor va fi imediat făcută, dar că cheltuielile generale hotărătoare în această privință nu vor intrece sumă de 700 milioane coroane. Recompensarea pentru această sumă va fi căutată în impozitele asupra zăhrăului, asupra spiritului și în mărirea tarifului vamal. Majoritatea impozitelor în site direcții a fost deosebit de înflățită Sporirea impozitelor asupra zăhrăului va fi introdusă cu începere de la 1 Octombrie.

În ce privește partea care cade asupra

—OO—

Coloniile germane din Crimea

MOSCOWA. (Ceps). — Este desigur deșul de interesant că coloniștii germani au venit în Crimea în anul 1783, adică tocmai atunci când rușii au stăpânit definitiv această peninsulă. De fapt colonizarea mai largă a germanilor în Crimea s'a făcut abia la începutul secolului al 19. lea, când nemții permuteți au fost așezăți pe 3 moisi, având peste 200 ha. Coloniișii nemți din Germania de sud au fost catolici, cei din Germania centrală protestanți și menoniti. Coloniștii s-au stabilit în stepele crimeene, întemeând coloniile Simferopol, Djankoi, Ievpatoria, Theodosia și Kerchensk, dând acesei nume după cele ale orașelor mai însemnate din Crimeea. Toate aceste colonii există și astăzi. În decursul vremii coloniile s-au dezvoltat, ajungând la o mare înflorire.

În timpul războiului, coloniile germane din Crimea au dus o puternică luptă contra Germaniei și astfel au fost marginalizate și depărțite locuitorilor de naționalitate germană. În timpul revoluției, adică în stadiu la începutul ei pe timpul războiului civil, coloniștii au suferit foarte mult, la special atunci când Crimea a ajuns teatru luptelor dintre armatele vrangheliste și roșii.

Pentru gospodăriile germane au fost mai trăgătoare de atât cele ale coloniilor rușești sau tătare, ele s'au vindecat mai iute de răniile luptelor și foamei. În intervalul de doi ani după foamea, în anul 1922, gospodăriile germane au ajuns la frumusețe succese. Cu toate că ele au ocupat numai 9% din pământul arabil din Crimea, totuși produsele lor au ajuns la 25% din întreaga recoltă de grâne. Din 462.000 ha pământ însemnat, coloniile germane din punct de vedere au 104.000 ha. Ele au 22% din vitele de muncă și crescute.

După statistică din anul 1925, sunt în Crimea 8395 gospodării germane, unde trăiesc 89.000 suflete. Aceste gospodării sunt cele mai rațional conduse din toate. Sunt

—OO—

tarifului vamal. Administrația financiară a hotărât să se ridică vamă la câteva articole și să se introducă taxe asupra mărtășii artificiale.

Cu această ocazie ministrul de finanțe dr. Englis a vorbit în mod anăștădit asupra direcției politice com. reale a Cehoslovaciei. Decarece Cehoslovacia este o țară exportatoare se va lucra desigur pentru reducerea taxelor mari, ele fiind o piedică pentru dezvoltarea exportului. Starea actuală nu este continuu normală dar ea devine din ce în ce mai proasă. Ministerul a arătat că situația financiară este mulțumitoare. Înțindu-se în considerație problemele financiare deja rezolvite precum și faptul că valuta cehoslovacă este consolidată, înțindând de a mai fi îngrijitoare, se poate privi în viitor cu multă încredere. Problema principală a Cehoslovaciei este complexă organizată a producției și slabirea achiziției actuale pentru ca astfel să se lărgă greutățile din cauză stabilitării raporturilor anormale din Europa, fie ele politice sau economice, fie valutare.

—OO—

întrebuitătatea cele mai bune mașini agricole, pământul este îngrășat cu legășaminte chimice și încrat după metadele cele mai moderne. Tot așa și în creșterea vitelor.

Într-un singur lăru nemți din Crimea au rămas în urmă — la cooperativizare. Gospodăriile lor au un caracter aproape individualist, care fapt sub regimul actual este considerat ca un regres. Interesul pentru cooperativizare, este la nemți mult mai mic decât în ceilalți locuitori. Pe când la ruși și la tătari 50% din gospodării s'au alcătuit în cooperative, la nemți numai 25%. Cele mai bune gospodării agricole au nemți menoniti.

Se poste spune că primele coloniști germani nu existașă analfabeti. Școlile germane nu lipsesc din nici un sat.

Gouvernul sovietic, care urmărește o călătorie cooperativizare, a lăsat totușii nemților liberătatea de a lucra după metodele lor. Sovietele au acordat nemților și un oarecare sprijin material la împărtirea pământului, nemții au primit locuri mari, aceasta pe urmă dându-i un arătat multă prierepe la cultivarea pământului. La o gospodărie revine săzăi 33 ha, adică cu 4 ha mai mult de atât la gospodăriile celorlalte colonii.

Coloniștii germani din Crimea se prezintă activi și independenți și în diverse demonstrații publice. În toamna anului 1925, ei și-au organizat o conferință a tărâtorilor germani, la care s'au primit diverse rezoluții, reclamându-se revendicări, expunându-se mai multe dorințe. O mare parte din aceste rezoluții au și tot satisfăcute. În Decembrie 1925 a avut loc o conferință a învățătorilor germani din școlile din Crimea, la care se va ocupa ca rezolvarea mai multor probleme culturale.

Coloniile germane din Crimea sunt cele mai compacte și mai coherente colonii. În această privință sunt în urmă cu mult atât cheii căi și grecii, bulgarii, estoni, etc.

—OO—

Coloniiștii germani din Crimea se prezintă activi și independenți și în diverse demonstrații publice. În toamna anului 1925, ei și-au organizat o conferință a tărâtorilor germani, la care s'au primit diverse rezoluții, reclamându-se revendicări, expunându-se mai multe dorințe. O mare parte din aceste rezoluții au și tot satisfăcute. În Decembrie 1925 a avut loc o conferință a învățătorilor germani din școlile din Crimea, la care se va ocupa ca rezolvarea mai multor probleme culturale.

Coloniiștii germani din Crimea sunt cele mai compacte și mai coherente colonii. În această privință sunt în urmă cu mult atât cheii căi și grecii, bulgarii, estoni, etc.

—OO—

Economice.

Bilanțul uzinelor Skoda din Pilzen pe anul 1925

Praga (Ceps). — Cunoștele uzine Skoda din Pilzen, actualmente societate anonomă pe acțiuni, au convocat zilele trecute la Praga adunarea generală a acționarilor, care să ia decizie asupra luchterii bilanțului și împărtării câștigurilor pe anul 1925.

Deși prețurile fabricelor au suferit anul trecut scăderi însemnate pe piețele mondiale, uzinele au păstrat producția la vechea ei înălțime, ba încă au mai augmentat lucrătorii și funcționari. În special a crescut producția de automobile, deoarece societatea a fuzionat cu cunoscuta firmă de automobile Laurin et Clement, societate anonomă în Mlada Boleslav. Desarmenia a crescut producția de mașini electrice și s'a început fabricarea de locomotivele electrice.

Bilanțul societății, care are un capital de 200 milioane coroane ceh, prezintă un profit net de 35.579.733 cor. ceh, din care se va plăti un dividend de 5 lei sătă, în valoare de 10 milioane cor. ceh și un supradividend de 28 coroane de fiecare acțiune în valoare de 17.500.000 cor. ceh. Consiliul de administrație își va pune la dispoziție sumă de 5 milioane coroane pentru gratificația funcționarilor.

Actualmente societatea construiește un mare palat în Praga, unde vor fi și locuințe pentru 1000 funcționari.

—OO—

Pentru cumpărători de devize

Oficiul central de control al devizelor trimis spre publicare următorul comunicat:

Se aduce la cunoștință comercianților, industriașilor și tuturor persoanelor care au primit aprobarea de a cumpăra devize

—OO—

pentru nevoi urgente că efecte scăzute domiliante în țară sau în străinătate, plăti de rambursuri, ridicări de cocașamente, etc. că Oficiul va fi nevoie să nu le mai ia în considerare cererile nouă de devize, dacă conform obligației ce și-a luat, nu vor prezintă în timpul fixat documentele justificative ale operațiunii la baza cărora li s'au dat autorizarea de a cumpăra devize.

—OO—

Devizele și valuta.

Rădor, 23 Mai 1926

BURSA:

Zurich	Deachiderea	Inchiderea
Berlin	123.95	122.90
Amsterdam	207.65	207.55
New-York	516.50	516.12
Londra	2512.50	25.3
Paris	1705	1680
Milano	1930	1925
Praga	1529.50	1530
Budapest	72.30	72.30
Belgrad	911.50	911.50
București	207.50	210
Varsavia	43	43
Viena	72.90	72.90

Cursul devizelor București pe ziua de 28 Mai 1926.

Cursuri:

Paris	8.50
Berlin	60
Londra	1238